

**Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål nr. 9 af
19. januar 2006 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
(L89).**

Spørgsmål nr. 9:

Kontanthjælpsmodtageres indplacering i matchkategorierne 1-5 vil med lovforslaget afgøre, hvorvidt de omfattes af 300-timers reglen. Det fremgår af "vejledning til bekendtgørelse om visitation og det individuelle kontaktføreløb", at den enkeltes placering i matchsystemet bestemmes ud fra en lang række løst afgrænsede kriterier. Den lediges indplacering beror på den enkelte sagsbehandlers skøn, hvilket understøttes af DA's arbejdsmarkedsrapport fra 2005, der dokumenterer store forskelle i visitationen af de ledige. Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre kontanthjælpsmodtagernes retssikkerhed?

Februar 2006

Vores sag

05-21-0016/101-0023

Svar:

Indledningsvis er der måske grund til at korrigere en misforståelse, der efterhånden synes at have bredt sig vidt omkring, nemlig at ægtefællers ret til kontanthjælp efter lovforslaget fremover er reguleret i reglerne om visitation og det individuelle kontaktføreløb.

Dette er ikke korrekt. Som hidtil er retten til kontanthjælp reguleret i lov om aktiv socialpolitik, hvor det i den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 8, er bestemt, at en ægtefælle ikke anses for at udnytte sine arbejdsmuligheder (en grundbetingelse for overhovedet at kunne få hjælp), når 1) parret har modtaget hjælp i 2 år, 2) begge modtager hjælp på de høje satser og 3) den pågældende ægtefælle ikke kan dokumentere 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 24 måneder.

Dette er *hovedreglen*, og den gælder for alle ægtefæller, der er omfattet af ovenstående 3 kriterier. Som en undtagelse fra denne hovedregel, er det i forslaget til § 13, stk. 9, bestemt, at en ægtefælle, hvis arbejdsevne er så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, ikke er omfattet af kravet i stk. 8.

I bemærkningerne til lovforslaget er denne undtagelsesbestemmelse uddybet, idet det er anført, at det er forudsat, at bl.a. personer, der ved matchvurderingen er placeret i matchkategori 5 må anses for omfattet af undtagelsesbestemmelsen, jf. at det netop er karakteristisk for personer placeret i matchgruppe 5, at deres arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

Herudover er det i bemærkningerne anført, at også personer, hvor kommunen har påbegyndt en arbejdsevnevurdering med henblik på visitation til revalidering, fleksjob eller førtidspension, er forudsat omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Det samme gælder personer under forrevalidering, samt personer, der *er* visiteret til fleksjob, men som endnu ikke har fået et.

Efter forslaget er undtagelsesbestemmelsen således alene tænkt anvendt i de situationer, hvor en ægtefælle på grund af begrænsninger i arbejdsevnen ikke *kan* opnå ordinær beskæftigelse, eller hvor kommunen på baggrund af den begrænsede arbejdsevne har iværksat andre initiativer med henblik på revalidering, fleksjob eller førtidspension.

I andre situationer, hvor en ægtefælle har selv en mindre arbejdsevne, der kan anvendes på det ordinære arbejdsmarked, er det regeringens opfattelse, at den ledige skal anvende denne arbejdsevne. Kravet om 300 timer over 2 år er netop sat, så også personer med en mindre arbejdsevne har mulighed for at opfylde det, enten gennem kortvarigt fuldtidsarbejde eller gennem en længerevarende periode med ganske få arbejdstimer ugentligt.

300 timers reglen afløser den gældende – skønsbaserede - regel i aktivlovens nuværende § 13, stk. 8, hvorefter kommunen kan betragte en ægtefælle som reelt hjemmegående, hvis vedkommende hidtil udelukkende eller hovedsagelig har arbejdet i hjemmet, og vedkommende ikke kan dokumentere, at pågældende forsøger at udnytte sine arbejdsmuligheder.

Det er regeringens opfattelse, at indførelse af et objektive kriterium for, hvornår en ægtefælle anses for at være reelt hjemmegående, snarere er en forbedring af den lediges retssikkerhed end det modsatte. Den ledige kender betingelserne, og sagsbehandlerens skøn er mindre.

Anvendelsen af undtagelsesbestemmelsen i stk. 9 vil indeholde elementer af skøn, også selv om der i bemærkningerne er givet en række eksempler på situationer, hvor betingelserne i undtagelsesbestemmelsen må anses for at være opfyldt. Regeringen har dog fundet, at der bør være en sådan mulighed for at fravige det objektive krav. Tilsvarende er der mulighed for forlængelse af 2-års perioden, hvis den ledige på grund af sygdom, barsel m.v. har været forhindret i at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. forslaget til § 13, stk. 11.

Der vil - som ved alle andre afgørelser om ydelser efter lov om aktiv socialpolitik - være mulighed for at klage over en afgørelse om bortfald af kontanthjælpen efter den nye regel, og ankeinstansen kan efterprøve alle retlige spørgsmål, der er af betydning for afgørelsen, herunder også kommunens vurdering af, om undtagelsesbestemmelsen i § 13, stk. 9, bør finde anvendelse. Der henvises her til besvarelsen af spørgsmål 15.

Samlet er det regeringens opfattelse, at borgernes retssikkerhed ikke bliver mindre med det foreslåede regelsæt, snarere tværtimod.

Medmindre man – ligesom mange synes at gøre – forveksler retssikkerhed med en ubetinget ret til at modtage kontanthjælp, dvs. at man i realiteten betragter kontanthjælp som borgerløn.